

Särskilt yttrande

Kommunstyrelsen 25 september 2012

§ 132 Delårsbokslut per augusti 2012

Miljöpartiets kommunplan innehöll mer satsningar på kärnverksamheterna och på miljö- och klimatområdet än Alliansens. Nu tvingas vi konstatera att Socialnämnden och Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden dras med stora underskott och som kommer att bestå till årsskiftet.

Arbetsmarknadsåtgärder

Tyresö kommer i år att få 26 miljoner kronor (mkr) återbetalat från AFA försäkring, då kommunen betalat in för mycket tidigare år. I Miljöpartiets budget reserverades 5 mkr av dessa medel till arbetsmarknadsåtgärder. Istället för att betala ut försörjningsstöd ska Tyresö kommun erbjuda människor regelrätta, men tidsbegränsade arbeten upp till ett år. Detta ger den enskilde individen en fot in i arbetslivet, stärkt självkänsla och en riktig lön att leva på. Beräkningar från andra kommuner som tillämpat modellen, visar att det på ett par års sikt leder till en besparing av försörjningsstödet som är lika stor som anställningskostnaden.

Social investeringsfond

Miljöpartiet vill också avsätta en del av AFA-medlen till en social investeringsfond. Hur stor summa vill vi diskutera tillsammans med majoriteten och övriga oppositionen. Miljöpartiet har 16 februari i år väckt en motion om just detta och det är nu under beredning.

Internationellt och nationellt har mer och mer intresse börjat riktas mot sociala investeringsfonder som ett sätt att investera i barn och unga och motverka utsatthet, ofta livslång. Pengarna till fonden tas ifrån överskott från föregående år, med syfte att stimulera satsningar idag, men som sparar pengar på några års sikt.

En av de vanliga uttrycksformerna för social och ekonomisk marginalisering är att under lång tid stå utan arbete. Unga människor är mycket utsatta. Ungdomsarbetslösheten är 2-3 gånger högre än genomsnittet för befolkningen och andelen unga med låg ekonomisk standard liksom unga förtidspensionärer har ökat markant de senaste åren.

Gemensamt för många människor, vare sig det handlar om långtidsarbetslöshet, långtidssjukskrivning, missbruk eller kriminalitet är misslyckad skolgång. Det handlar om barn som redan tidigt i skolåren kom snett i livet och börjar kosta kommunen resurser, för att senare i livet generera kostnader för såväl kommunen, landstinget och staten (Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och i vissa fall även rättsväsendet). Även föräldrar, släktingar och eventuella brottsoffer drabbas då kommunen inte satsar på barn och unga på ett tillfredsställande sätt. Sett över individens livstid är kommunen oftast en av de stora förlorarna på sina invånares utsatthet.

Enligt beräkningar som presenteras i en SKL – rapport av Ingvar Nilsson från 2010 beräknas kostnaderna för en människa i livslång utsatthet för mellan 10 och 15 miljoner kronor.

aw

De insatser som skulle krävas för att förhindra detta med mer stödinsatser i skolan och till föräldrar, handlar allt som oftast om några hundratusen kronor. Satsningar på tidigt förebyggande arbete kan med andra ord ge mångdubbelt tillbaka i framtida besparingar.

Helhetssyn och långsiktighet

Med en social investeringsfond möjliggörs att komma ifrån de problem som hänger samman med kortsiktiga kommunbudgetar och stuprörstänkande. Med nämndövergripande perspektiv kan förebyggande insatser minska såväl antalet utsatta människor som kommunens kostnader.

En utgångspunkt kan vara att öronmärka de kostnader i kommunkassan som hänger samman med marginaliseringen och som därmed förväntas kunna minska. Det kan t ex handla om placering av barn och ungdomar och ekonomiskt bistånd. Därefter görs avsättningar till en fond inom ramen för kommunbudgeten. Fondmedlen disponeras sedan av de nämnder och verksamheter som behöver utökade resurser för barn och unga.

Nämnder och verksamheter som normalt får bära kostnaderna för de utsatta barnen senare i livet kan istället göra besparingar och fylla på fonden med nya medel. Investeringarna görs i satsningar på främst barn och unga. Ofta handlar det om förstärkningar och utveckling av redan befintliga verksamheter såsom olika stödresurser till barn med svårigheter och problem samt fritidssysselsättningar.

Med fler satsningar på barn och unga kan vi generera långsiktiga vinster, både ekonomiskt och mänskligt. Genom att ändra tankesättet och se barn och unga som investeringar för framtiden och inte enbart som kostnader under en budgetperiod kan samhället göra stora besparingar i uteblivna kostnader för välfärdstjänster.

för Miljöpartiet de Gröna i Tyresö

Marie Åkesdotter

am